

TREBALL AL CAP

Prevenió de malalties relacionades amb el treball

Gener
de 2014
83

 Agència
de Salut Pública

Els casos del trimestre

Entre octubre i desembre de 2013 es van notificar al Sistema de Vigilància de Malalties Relacionades amb el Treball 116 casos, 57,8% dels quals van afectar dones. L'edat mitjana va ser de 42,2 anys (DE=10,6) sense diferències entre sexes, i les ocupacions més freqüents van ser personal de serveis i comerç (29 casos), seguits de professionals de la ciència i intel·lectuals (21) i professionals de suport (20 casos). Respecte el país d'origen, un 26,1% havia nascut fora de l'Estat. La patologia més notificada va ser de tipus ansiós-depressiva, amb 75 casos, dels quals 45 van ocórrer en dones. Els trastorns que van seguir en freqüència van ser els musclesquelètics (26 casos). El 16,4% de les persones afectades treballava en empreses de fora de Barcelona i la situació laboral més freqüent va ser la contractació indefinida (82,6%). Finalment, el 71,6% dels treballadors i treballadores estava en situació d'incapacitat temporal en el moment de la notificació.

Notificacions al sistema de vigilància epidemiològica de malalties relacionades amb el treball *Treball al CAP 2013*

Descripció dels casos notificats

L'any 2013 es van notificar 458 casos de malalties relacionades amb el treball (MRT) a la Unitat de Salut Laboral (USL) de Barcelona, un 13,9% més que l'any anterior. Les característiques sociodemogràfiques, laborals, així com el diagnòstic, van ser similars a anys anteriors: es van notificar més casos en dones, els trastorns ansiosos i depressius van ser els més nombrosos i l'ocupació més freqüent en ambdós sexes va ser la de personal de serveis i comerç.

Característiques sociodemogràfiques

El 64,6% dels casos notificats van ocórrer en dones i l'edat mitjana va ser de 43,4 anys (DE=10,8), sense diferències entre sexes. El 27,5% havia nascut fora de l'Estat espanyol,

sobretot en països sud-americans (16,0%) i un 27,3% treballava en empreses de fora de Barcelona (el 34,6% dels homes i el 23,2% de les dones). Aquestes dues darreres característiques han augmentat en els darrers anys, de manera que el 2009 les persones nascudes fora de l'estat espanyol eren el 19,0% i el mateix any, les que treballaven fora de Barcelona, el 22,0%.

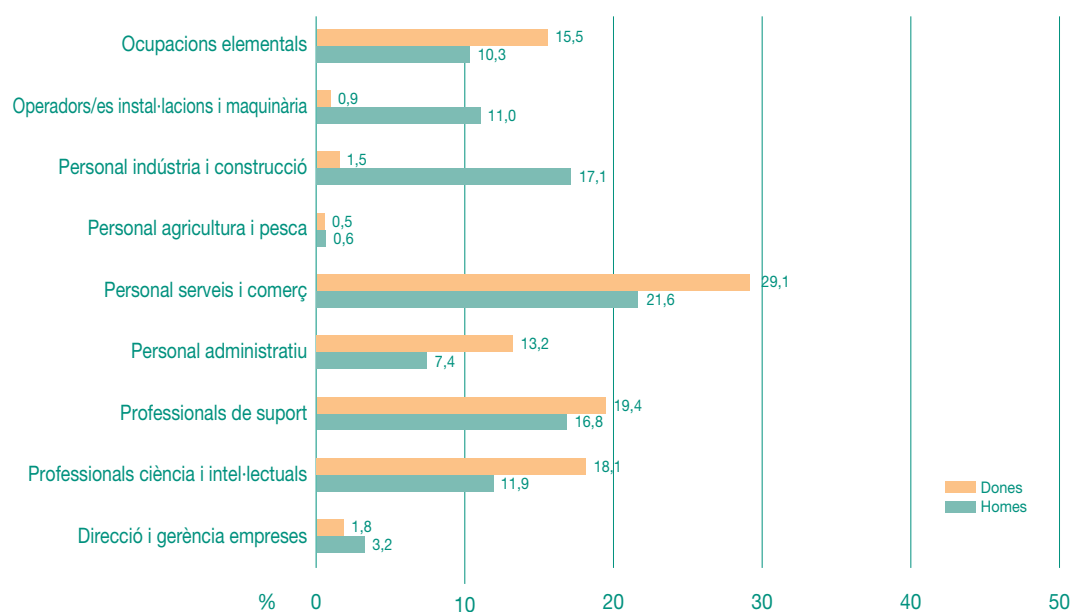
Característiques laborals

En ambdós sexes l'ocupació més freqüent va ser la de personal de serveis i comerç (21,6% dels casos ocorreguts en homes i 29,5% en dones) seguida de professionals de suport (18,5% dels casos masculins i 21,0% dels femenins) i el personal de la indústria i construcció entre els homes (amb el mateix percentatge).

El 2013 es van notificar 458 casos. Després de la davallada en la notificació el 2011 i sobretot el 2012, enguany hi ha hagut un augment del 14%.

Figura 1. Distribució dels casos notificats segons ocupació i sexe. Barcelona, 2013.

ge que els professionals de suport, 18,5%) i les professionals de la ciència i intel·lectuals (17,6%), entre les dones (Figura 1). L'anàlisi més detallada de les ocupacions indica que les tres primeres entre els homes van ser cambrers assalariats (5,8%), personal de seguretat i privat (4,2%) i peons del transport, descarregadors i similars (3,9%); entre les dones van ser assistents administratives i especialitzades (12,4%), personal de neteja d'oficines, hotels i altres establiments similars (10,6%) i venedores de botigues i magatzems (7,8%).

La majoria de les persones tenien un contracte indefinit (85,5%), mentre que el 8,1% estava contractat de manera temporal i el 5,5% en atur en el moment de la notificació. No hi havia diferències segons el sexe quant al tipus de situació laboral i tipus de contracte.

L'hoteleria va ser l'activitat econòmica en la què treballaven més persones (13,0% dels casos notificats), sent l'activitat més freqüent entre les dones (14,1%) i la segona entre els homes (11,1%). Entre aquests darrers, l'activitat més freqüent va ser indústries manufactureres (19,1%) i en tercer lloc, amb la mateixa freqüència que l'hoteleria, les activitats administratives (11,1%). Entre les dones la segona va ser el comerç al major i detall, reparació de vehicles (13,4%) i la tercera les activitats sanitàries i de serveis socials (13,1%). Si es té en compte un nivell més desagregat de l'activitat, destaca que en ambdós sexes la més freqüent va ser restaurants i establiments de menjars (8,0% i 8,2% dels casos masculins i femenins, respectivament), seguida entre els homes d'activitats de seguretat privada (6,8%) i entre les dones d'activitats de neteja (6,8%).

Trastorns de salut

Els trastorns mentals (bàsicament de tipus ansíós-depressiu) van ser els més freqüentment

notificats (58,6% dels casos masculins i 72,6% dels femenins), seguits dels musculesquelètics que van afectar el 29,0% dels homes i el 15,5% de les dones. Amb una freqüència molt inferior es van notificar a continuació entre els homes els traumatismes i enverinaments (2,5%) i entre les dones les malalties de la pell i teixit subcutani i (3,0%).

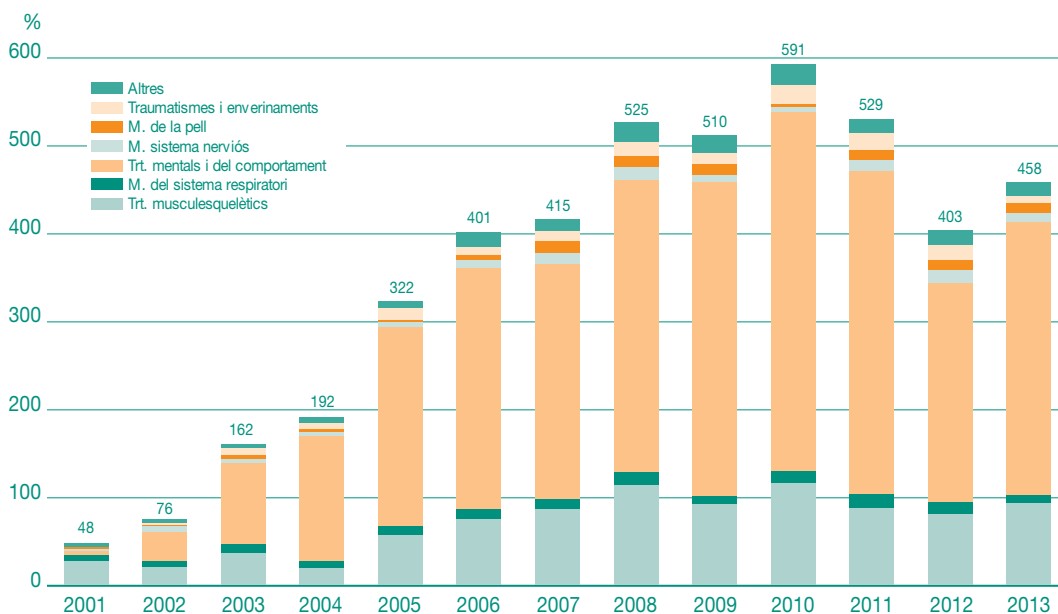
A diferència dels dos darrers anys, enguany hi ha hagut un augment dels trastorns ansíós-depressius, sobretot entre les dones, que han passat del 65,2% el 2012 al 72,6% el 2013 (entre els homes l'augment va ser més lleuger: del 56,4% al 58,6%). En canvi, els musculesquelètics van augmentar entre els homes (del 20,1% al 29,0%) i disminuir entre les dones (del 19,8% al 15,5%). En la Figura 2 s'observa l'evolució dels casos des de 2001 segons el diagnòstic.

En ambdós sexes les persones amb trastorns de salut mental eren més joves que les que patien trastorns musculesquelètics (42,0 anys, (DE=10,8) els homes i 42,6 anys, (DE=11,6) les dones del primer grup i 45,8 anys (DE=8,2) els homes i 46,7 anys (DE=10,6) les dones del segon) i també en ambdós sexes, el personal de serveis i comerç va ser l'ocupació més freqüent entre les persones amb un trastorn de salut mental (24,2% dels homes i 30,8% de les dones) seguida dels professionals de suport (mateix percentatge que servei i comerç entre els homes (24,2%) i 24,8% entre les dones). Els trastorns musculesquelètics, en canvi, van ser més freqüents en els casos masculins en el personal de la indústria i la construcció (38,3%) seguits dels operadors d'instal·lacions i maquinària (21,3%) i entre les dones entre les ocupacions elementals (34,8%) i el personal de serveis i comerç (26,1%).

La major part de treballadors i treballadores estava en situació d'incapacitat temporal (IT) en el moment de la notificació (71,1% dels ho-

Van augmentar els trastorns mentals (bàsicament de tipus ansíós-depressiu) en ambdós sexes, sobretot entre les dones. Les patologies musculesquelètiques van augmentar entre els homes i disminuir entre les dones.

Figura 2. Distribució dels casos notificats segons diagnòstic i any de notificació. Barcelona, 2001-2013.

mes i 76,9% de les dones), situació que depenia del diagnòstic, de manera que en ambdós sexes les persones amb trastorns mentals estaven més freqüentment en IT que les que patien trastorns musculoesquelètics (en el primer cas eren el 75,8% dels homes i el 81,3% de les dones, i en el segon cas el 61,7% dels casos masculins i el 56,5% dels femenins).

Poc més d'una tercera part (37,0%) dels casos havien estat visitats prèviament per la mútua, cosa que depenia del diagnòstic. Així, tan sols el 21,5% d'homes i el 20,3% de dones amb trastorns de salut mental havien estat visitats, mentre que en van ser el 80,4% dels homes i el 73,9% de les dones amb trastorns musculoesquelètics.

Descripció dels notificadors i notificadores

El 2013 van notificar casos 67 EAP (95,7% dels equips de la ciutat), dos menys que el 2012. Prop d'una quarta part dels equips (23,1%) van notificar més de 10 casos al llarg de l'any, sent el que més en va notificar el CAP Sant Andreu (dos EAP que van notificar 22 casos en total), seguit de l'EAP La Sagrera (18 casos) i Gaudí (17 casos). Quant els notificadors i notificadores, en van ser 304 (27,2% més que l'any anterior), dels quals més d'un 29,6% van notificar més d'un cas, destacant dos professionals que en van notificar 7 i dos més, 6. En la Figura 3 s'observa la distribució de casos notificats segons el centre notificador.

Va augmentar un 27% els notificadors i notificadores (en van ser 304) i disminuir un 3% els EAP que van notificar almenys un cas (67 centres).

Figura 3. Distribució dels casos notificats segons centre notificador. Barcelona, 2013.

Malalties relacionades amb el treball notificades a la USL Barcelona segons diagnòstic, edat i sexe. Octubre-desembre 2013

	Homes							Dones						
	<25	25-34	35-44	45-54	55-64	>64	Total	<25	25-34	35-44	45-54	55-64	>64	Total
Trt. músculoesquelètics	-	-	6	3	3	-	13	-	1	5	4	3	-	13
M. del sistema respiratori	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	1	-	1
Trt. mentals i del comportament	2	10	7	9	2	-	30	2	15	11	7	10	-	45
M. sistema nerviós	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
M. de la pell	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	3	-	-	4
Traumatismes i enverinaments	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	1
Altres	-	-	2	1	1	-	4	-	-	2	-	-	-	2
Total	2	11	15	14	7	-	49	2	17	18	16	14	-	67

Malalties relacionades amb el treball notificades a la USL Barcelona segons diagnòstic i ocupació. Octubre-desembre 2013

	Direcció i gerència empreses	Professionals ciència i intel·lectuals	Professionals suport	Personal administratiu	Personal serveis i comerç	Personal agricultura i pesca	Personal indústria i construcció	Operadors/es instal·lacions i maquinària	Ocupacions elementals	Total
Trt. músculoesquelètics	-	3	1	1	5	1	5	3	7	26
M. del sistema respiratori	-	-	-	1	-	-	1	-	-	2
Trt. mentals i del comportament	5	15	18	8	21	-	4	3	1	75
M. sistema nerviós	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
M. de la pell	-	1	1	-	1	-	-	-	1	4
Traumatismes i enverinaments	-	-	-	1	1	-	-	-	-	2
Altres	-	2	-	2	-	-	1	-	1	6
Total	5	21	20	13	29	1	11	6	10	116

Malalties relacionades amb el treball notificades a la USL Barcelona segons diagnòstic i centre notificador. Octubre-desembre 2013

	Casc Antic	Gòtic	Raval Sud	Raval Nord	Sant Antoni	Via Roma-2E	Universitat	Compte Borrell-2C	Pare Claret-6A	Pare Claret-6B	Sanlehy	Consell de Cent	Bordeta -Magòria	Carreras Candi	Numància	Montnegre-4A	Les Corts	Horta-7F	Sant Rafael	Baix Guinardó	Congrés	Sants	Ramon Turró	Sant Martí-10J	Besòs	Vila Olímpica	Rio de Janeiro-8E	Roquetes	Guineueta	Sant Andreu-9D (ZEAP)	Bon Pastor	Sagrada Família	Gaudí	La Sagrera	Les Hortes	Dieta de Eixample (ZEAP)	Sarrià	Llarrard	La Marina	Valldaroca-Sant Gervasi	Total	
Trt. muscul-esquelètics	1	-	2	-	-	-	1	-	1	1	-	1	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	1	2	2	-	2	-	-	2	-	-	1	-	1	-	-	1	1	-	26	
M. del sistema respiratori	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Trt. mentals i del comportament	-	2	2	2	3	2	1	1	1	1	1	5	1	1	5	3	1	-	-	2	2	2	3	-	3	1	-	1	3	2	3	5	3	2	1	-	3	1	2	75		
M. sistema nerviós	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
M. de la pell	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	4	
Traumatismes i enverinaments	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
Altres	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	6		
Total	2	3	5	2	3	2	2	1	2	2	1	6	1	1	5	3	1	1	1	5	2	3	4	2	6	1	2	1	2	7	2	4	6	3	4	1	1	6	3	2	116	